

Programma Uitvoering & Handhaving Twente 2024

***Van de 14 gemeenten & provincie Overijssel
voor de Omgevingsdienst Twente***

Gemeente Almelo – Standaardtakenpakket

29 november 2023

DCS 85613

INT_89812

Begrippen- en afkortingenlijst

AB	Algemeen Bestuur
B&W	Burgemeester en Wethouders
BBT	Best beschikbare technieken
BOA	Buitengewoon opsporingsambtenaar
DSO	Digitaal Stelsel Omgevingswet
GS	Gedeputeerde Staten
Lbv	Landelijke beëindigingsregeling veehouderijlocaties
LHSO	Landelijke handhavingsstrategie omgevingsrecht
LVS	Landelijke Vergunningenstrategie
Mba	Milieubelastende activiteit
MER	Milieueffectrapport
ODNL	Omgevingsdienst Nederland
OD Twente	Omgevingsdienst Twente
OOTB	Out-of-the-box maatregelen
OTT	Omgevingstafel Twente
PDC	Producten- en dienstencatalogus
PHO	Portefeuillehoudersoverleg
PPLG	Provinciaal plan landelijk gebied
SIE	Subsidieregeling intensiveren energietoezicht
SPUK IBP	Specifieke Uitkering interbestuurlijk programma versterking VTH-stelsel
SPUK THE	Specifieke Uitkering toezicht en handhaving energiebesparingsplicht
U&H	Uitvoering en handhaving
UVP	Uitvoeringsprogramma
Standaardtaken	Het milieu brede takenpakket dat door de OD Twente wordt uitgevoerd
VTH	Vergunningen, toezicht en handhaving
VUE	Versterkte uitvoering energiebesparings- en informatieplicht
VVGB	Verklaring van geen bedenkingen
Wabo	Wet algemene bepalingen omgevingsrecht
ZZS	Zeer zorgwekkende stoffen

Inhoud

Begrippen- en afkortingenlijst.....	2
1. Inleiding.....	4
1.1. Het uitvoeringsprogramma	4
1.2. Scope van het programma	4
2. Terugblik en ontwikkelingen	5
2.1. Terugblik 2023.....	5
2.2. Ontwikkelingen.....	6
3. Doelen en prioriteiten	9
4. Programma.....	11
4.1 Programma Vergunningen	11
4.2 Programma Toezicht & Handhaving	12
4.3 Programma Advies	14
5 Projecten en collectieve werkzaamheden.....	16
5.1 Twentse projecten.....	16
5.2 Collectieve werkzaamheden Twente.....	17
5.3 Lokale projecten	17
6 Afwijkingen en risico's.....	18
7 Uitvoeringsorganisatie & bedrijfsvoering	19
Bijlage 1: Projecten	21

1. Inleiding

Voor u ligt het uniforme programma voor vergunningen, toezicht en handhaving (VTH) van alle gemeenten in de regio Twente en de provincie Overijssel. De verplichting om jaarlijks het uitvoerings- (vergunningen en toezicht) en handhavingsbeleid uit te werken in een uitvoeringsprogramma (UVP), staat omschreven in artikel 13.8 van het Omgevingsbesluit. Gezien de inwerkingtreding van de Omgevingswet op 1 januari 2024, is dit uitvoeringsprogramma opgesteld op basis van de uitgangspunten van de Omgevingswet. Dit programma geeft de (milieu)taken weer, zoals die in 2024 door de Omgevingsdienst Twente (OD Twente) worden uitgevoerd voor de gemeente Almelo.

1.1. Het uitvoeringsprogramma

Het UVP 2024 is gebaseerd op het uniforme VTH-beleid Twente inclusief Nadere uitwerking. In oktober 2022 is het doorontwikkelde Twentse VTH-beleid met Nadere uitwerking vrijgegeven door de portefeuillehouders (PHO). Na vaststelling van de Landelijke Handhavingsstrategie Omgevingsrecht, is in februari van dit jaar het geactualiseerde VTH-beleid aangeboden aan alle bevoegde gezagen ter vaststelling in de eigen colleges (GS en B&W). Het college van burgemeester en wethouders van Almelo heeft dit beleid vastgesteld op 11 juli 2023.

Voor de cijfermatige raming van het UVP 2024 worden de periodieke rapportages ter monitoring van de uitvoering van het jaar 2023 als basis gebruikt, evenals de huidige productindeling van de Producten en Diensten Catalogus (PDC). Beide hanteren nog de systematiek vanuit de Wabo. In de voorjaarsrapportage van 2024 wordt een eerste vertaling gemaakt naar de nieuwe PDC Omgevingswet.

De basis van dit UVP 2024 is uniform, welke vervolgens nader wordt uitgewerkt voor de individuele partners. Conform de basisafspraken zoals benoemd in het VTH-beleid Twente, is het voor deelnemers mogelijk op onderdelen lokaal maatwerk aan te brengen om eigen beleidsambities te realiseren. Dit dient gerealiseerd te worden binnen de gezamenlijke basisafspraken en boven een minimale ondergrens. Complementair aan de lokale programma's, wordt dit jaar voor het eerst een Twents UVP 2024 voorbereid. Hierin staan opgaven beschreven die voor het geheel van Twente relevant zijn. Middels het vaststellen van een centraal UVP 2024, worden bestuurders beter in staat gesteld om te sturen op Twentse prioriteiten en projecten.

Partners die hebben bijgedragen aan het opstellen van dit programma zijn de veertien Twentse gemeenten, de provincie Overijssel, de Veiligheidsregio Twente, betrokken waterschappen en de OD Twente. De individuele uitvoeringsprogramma's van de deelnemers vormen gezamenlijk het jaarplan van de OD Twente.

1.2. Scope van het programma

De basis van het UVP 2024 wordt gevormd door de taken die door de OD Twente worden uitgevoerd. In Twente gaat het om het zogenaamde basistakenpakket, welke is uitgebreid tot het milieu brede takenpakket, inmiddels het standaardpakket genoemd. Dit programma heeft betrekking op het jaar 2024 waarbij de VTH-werkzaamheden middels voor- en najaarsrapportages gedurende het jaar worden gemonitord. Na afloop van het jaar wordt middels het jaarverslag VTH geëvalueerd of de geplande werkzaamheden en de geprioriteerde beleidsdoelstellingen uit het UVP 2024 zijn behaald. Hierbij zullen projecten inzichtelijk worden gemaakt en de monitoring hiervan worden verbeterd.

Naast het standaardpakket wordt door OD Twente voor de gemeente Almelo het pluspakket met milieuspecialistische taken uitgevoerd. Voor dit facultatieve takenpakket wordt voor 2024 een apart programma opgesteld. Het standaardpakket en het pluspakket worden in samenhang uitgevoerd.

2. Terugblik en ontwikkelingen

De OD Twente heeft zich de afgelopen jaren ontwikkeld tot een volwassen dienst die haar partners ondersteunt met de uitvoering van milieutaken. Uitdagingen waarmee zowel de OD Twente als de bevoegde gezagen worden geconfronteerd, is krapte op de arbeidsmarkt en de invoering van de Omgevingswet. Dit brengt de nodige onzekerheden met zich mee. In dit hoofdstuk worden de belangrijkste ontwikkelingen beschreven die van invloed zijn op het UVP 2024.

2.1. Terugblik 2023

In het voorjaar van 2023 heeft het Algemeen Bestuur (AB) ingestemd met verlenging van de 'Out of the box maatregelen' (OOTB). Deze set tijdelijke werkafspraken heeft bijgedragen aan de beheersbaarheid van de hoge werkvoorraad, de bijbehorende werkdruk en lange doorlooptijden voor een aantal producten binnen vergunningen en advies. Het effectueren van maatregelen rondom stikstofadviezen heeft geholpen veelal oude zaken op te schonen en prioriteit te geven aan nieuwe zaken. Inmiddels zijn ook nieuwe medewerkers aangetrokken voor de specialismen lucht (geur) en geluid. Tenslotte is er ook veel tijdelijke inzet geweest om de bulk aan werkvoorraad te verminderen, waarop in het jaarverslag 2023 uitgebreider wordt ingegaan. Hierdoor kunnen de OOTB maatregelen met ingang van 2024 worden beëindigd, zoals afgesproken met het bestuur.

In 2023 is volop ingezet op het werven van personeel om de werkdruk structureel te verminderen en ter voorbereiding op de stijgende begroting en bijbehorende formatie-uitbreiding. Hoewel dit op onderdelen voorspoedig verloopt, blijkt de specifieke werving voor (ervaren) juristen nog altijd een aandachtspunt. Gezien de structurele werkvoorraad en werkdruk voor het cluster juridisch, gaat het recruitmentproces hiervoor onverminderd door.

Leerpunten Jaarverslag 2022 en UVP 2023

Het grootste leerpunt vanuit het afgelopen jaar was dat de inbreng tussen deelnemers verschilde bij de start van de OD Twente. Hierdoor ontstond een situatie waar sommige deelnemers (soms fors) bij moesten betalen en anderen geld terugkregen, terwijl hiervoor liever extra productie werd gezien. Bij het traject herijking financiering is met ingang van 2024 de begroting in evenwicht. De begroting 2023 is tussentijds bijgesteld om de eerste stap hierin te nemen. In de najaarsrapportage 2023 valt te zien dat het verschil tussen begroting en realisatie veel kleiner is dan voorgaande jaren.

Wat valt te zien is dat door het tekort aan capaciteit, de OD Twente niet altijd in staat was om de doelen te bereiken die door zichzelf waren opgesteld. Het verwachte aantal periodieke controles is bijvoorbeeld niet gehaald. Hierbij is wel consequent ingezet op toezicht bij de meeste milieurelevante bedrijven. Een ander leerpunt is dat we het risicogericht werken moeten invoeren bij vergunningverlening. Dit heeft zich vertaald in participatie in de landelijke werkgroep vergunning strategie. Het heeft inzicht gegeven in de mogelijkheden om verschil te maken in toetsniveau's.

Lokaal project integraal horecatoezicht Prinses Amaliaplein

Het project Amaliaplein is in 2023 opgestart en is op advies van ODT opgeschakeld naar een integraal VTH-project, waarbij naast geluidsoverlast (milieu) ook is gekeken naar afwijkend gebruik van panden in relatie tot het bestemmingsplan. Ook bouwkundige constructie en brandveiligheid zijn gecontroleerd, evenals APV-gerelateerde zaken zoals het gebruik van een terras.

Door het project zo breed aan te vliegen, is veel gelegenheid gecreëerd om met de ondernemers in gesprek te treden. Belangrijk hierbij is de notie, dat de integrale aanpak ook leidt tot positieve feedback. Ook de controlepunten die voldoen aan wet- en regelgeving worden benoemd, waardoor het gesprek over aspecten die niet in orde waren, gemakkelijker werd.

Uit terugkoppeling vanuit de woonomgeving valt op te maken dat de horeca-gerelateerde geluidsoverlast minder is geworden. Dit kan echter voor een deel seizoensgebonden zijn; in het najaar en winter blijven bewoners vooral binnen. In het voorjaar en de zomer, wanneer ramen en deuren van woningen vaker opengaan (en ook die van de horeca), neemt de ondervonden last vaak toe. In 2024 zal moeten blijken of de nu geconstateerde vermindering structureel is. Daarom wordt in dit UVP ruimte gereserveerd voor noodzakelijke inzet in 2024.

Het integraal, gebiedsgericht controleren sluit aan bij de uitgangspunten van de Omgevingswet en vraagt om een vervolg in 2024. Met dit programma wordt hier ruimte voor gereserveerd; zie hiervoor paragraaf 5.3. In afstemming met Omgevingsdienst Twente wordt hier invulling aan gegeven.

2.2. Ontwikkelingen

Omgevingswet

De Omgevingswet treedt na jaren voorbereiding per 1 januari 2024 in werking. Door deze wet worden verschillende procedures gestroomlijnd en beslistermijnen voor vergunningen korter. Belangrijke onderdelen zijn gelegen in de 'ja, mits' benadering en het uitgangspunt van integraal werken. Dit zal zorgen voor een cultuurverandering, waarbij de OD Twente meedenkt in oplossingen, mogelijkheden en samenwerking. Om integraal werken te bevorderen, faciliteert de OD Twente de Omgevingstafel Twente (OTT). Deze pilot wordt in 2024 voortgezet. In de regio zal een besluit genomen moeten worden of deze OTT structureel wordt ondergebracht bij de OD Twente. Dit zal via een separaat voorstel aan de bestuurders worden voorgelegd. Integraal werken zal ook in de organisatie worden geborgd middels de nieuwe functie van omgevingsadviseur.

De OD Twente heeft samen met bevoegde gezagen en ketenpartners hard gewerkt om de implementatie van de Omgevingswet zo soepel mogelijk te laten verlopen. De techniek/software is ingericht, waarmee veelvuldig is getest. Met externe (keten)partners is tevens geoefend met nieuwe systemen, werkafspraken en processen. Intern is hard gewerkt aan het opstellen van nieuwe sjablonen en standaardbrieven. Tenslotte zijn alle medewerkers voldoende opgeleid, onder andere middels verschillende opfriscursussen.

Een speciaal aandachtspunt is de nieuwe PDC Omgevingswet, welke andere producten kent ten opzichte van de huidige PDC Wabo. Met de deelnemers is afgesproken dat de planning voorlopig wordt gebaseerd op de PDC Wabo. Hiervoor is gekozen vanwege de onzekerheden rondom de prognoses voor aantallen en kengetallen onder de Omgevingswet. Het daarnaast is onzeker of eind 2023 een piek in aanvragen zal komen vanuit het vigerend recht. Afhankelijk hiervan, kan begin 2024 mogelijk een dip in aanvragen ontstaan. Bovenstaande in combinatie met het gebrek aan (vastgestelde) kengetallen voor de nieuwe Omgevingswet producten, zorgt voor een raming die meer onzekerheden bevat dan voorgaande jaren. Afwijkingen ten opzichte van prognoses zullen daarom gedurende 2024 mogelijk groter zijn. In de voorjaarsrapportage zullen de gevolgen van de overgang zo goed mogelijk inzichtelijk worden gemaakt, waarbij ook de nieuwe PDC Omgevingswet wordt gevuld.

Ondanks alle voorbereidingen wordt 2024 dus een jaar met de nodige onzekerheden en aannames. Blijft de techniek werken wanneer duizenden aanvragen worden ingediend in Nederland? Zijn de werkafspraken voldoende scherp? Komt er een piek of dip in aanvragen? Het zijn vragen waar tijdens de uitvoering een antwoord op zal komen. De OD Twente is voorbereid om snel in te kunnen grijpen en verbeteringen door te voeren. Dit wordt onder meer vormgegeven middels een zogenaamd 'crisisteam' en de mogelijkheid tot extra overleggen rondom de inwerkingtreding van de Omgevingswet.

Een specifiek aandachtspunt is dat met de komst van de Omgevingswet milieuleges kunnen worden geheven. De OD Twente zal werken aan data die als input en onderbouwing dient voor bevoegde gezagen om de hoogte van milieuleges te bepalen.

Stikstofproblematiek

De aanpak rondom de stikstofproblematiek blijft constant in beweging. Verschillende wetgeving, rechtsuitspraken en rapporten met betrekking tot stikstof veranderen het werkveld regelmatig. Denk hierbij aan de Wet stikstofreductie en natuurverbetering en uitspraken van de Raad van State. Door de stikstofproblematiek zijn achterstanden ontstaan in de werkvoorraad van agrarische vergunningverlening. Om deze achterstanden zo goed en efficiënt mogelijk weg te werken, heeft de OD Twente in 2023 ingezet op intensivering van de samenwerking met de provincie Overijssel. Hierbij wordt overzicht en prioritering aangebracht voor vergunningaanvragen met de grootste kans op verlening. Hier wordt ook in 2024 gestuurd.

Op 6 juni 2023 heeft de GS van Overijssel besloten om vergunningverlening voor emissiearme stalsystemen op te schorten tot 1 maart 2024. Hierdoor worden voorlopig niet langer VVGB-verzoeken afgehandeld door de provincie met betrekking tot gebiedsbescherming. De voornaamste reden hiervoor zijn twijfels rondom de werking van emissiearme stalsystemen en de noodzaak voor nader onderzoek. Omdat omgevingsvergunningen niet mogen worden verleend zonder de benodigde VVGB van de provincie, kan de OD Twente geen beslissingen nemen over gerelateerde aanvragen en adviezen. De kans bestaat daarnaast dat de huidige termijn in 2024 nogmaals verlengd wordt.

Energie en duurzaamheid

Energie en duurzaamheid is de afgelopen jaren een speerpunt geworden van de OD Twente. Dit vertoont vergelijkingen met de trend die jarenlang bij de provincie en gemeenten zichtbaar is. Ook zien we een verschuiving van de term energie en duurzaamheid naar de term circulariteit. Hiermee wordt ook herbruikbaarheid van grond- en afvalstoffen verstaan. De OD Twente heeft inmiddels een eigen adviseur op dit gebied aangetrokken die in staat is beleidsmatige vragen te vertalen naar de taken die de OD Twente reeds voor de gemeenten en provincie uitvoert.

In 2022 is een overkoepelend projectplan 'Energie en Duurzaamheid 2023-2026' vastgesteld, waarin verschillende deelprojecten worden gebundeld:

- het provinciaal initiatief 'Subsidieregeling Intensiveren Energietoezicht' (SIE)
- de derde ronde van het Rijksinitiatief 'Versterkte uitvoering energiebesparings- en informatieplicht' (VUE3).
- het Rijksinitiatief 'Specifieke uitkering Toezicht Handhaving Energie' (SPUK THE)

Vooraf de SPUK-regeling voorziet in een nieuwe financiële stimulans om de komende jaren dit thema definitief te verankeren bij Omgevingsdiensten in Nederland. Belangrijk is om te benadrukken dat deze regeling voorziet in een inzet naast de reguliere uitvoeringstaken. Daarom zijn de inspanningen die gedaan worden op basis van deze middelen dan ook separaat inzichtelijk gemaakt.

Om recht te blijven houden op de SPUK THE is het een voorwaarde dat de partners van de OD Twente ook zelf middelen inbrengen (cofinanciering). Daarnaast komen veel lopende VTH-werkzaamheden in het kader van energie en duurzaamheid in 2024 te vervallen door de afloop van meerdere incidentele geldstromen, zoals de SIE en VUE. Om energie en duurzaamheid structureel te borgen binnen de OD Twente, is op 10 december 2021 een intentieovereenkomst ondertekend door het AB. Het doel is om niet alleen om robuuste kennis binnen toezicht en handhaving op te bouwen, maar ook de adviesfunctie te ontwikkelen. Hieraan wil de OD Twente komend jaar verder invulling geven, wat in de loop van 2024 besproken zal worden tijdens de individuele accountgesprekken met de partners.

Evaluatie samenwerking VTH Twente

Binnen het werkveld VTH zijn bevoegde gezagen en ketenpartners steeds meer van elkaar afhankelijk en wordt samenwerking van alsmat groter belang. In 2023 is hard gewerkt aan een verbetering van de samenwerking op het gebied van VTH Twente. Bestuurders hebben zich meerdere keren uitgesproken over de algemene richting en het bijbehorend ambitieniveau. Dit leidt tot meer professionele ondersteuning in de Twentse samenwerking, waarbij de VTH kerngroep samen met de accounthouders het aanspreekpunt voor de OD Twente zijn.

Interbestuurlijk programma

In september 2022 is een Specifieke Uitkering aan de omgevingsdiensten voor de uitvoering van het interbestuurlijk programma versterking VTH-stelsel (SPUK IBP) van kracht geworden. Deze SPUK-regeling heeft als doel om ook in 2024 additionele capaciteit te realiseren bij omgevingsdiensten en financiële middelen ter beschikking te stellen aan omgevingsdiensten ter uitvoering van het IBP. De OD Twente heeft eind 2022 een aanvraag ingediend en geeft ondertussen uitvoering aan de regeling.

Belangrijk om te benadrukken is dat deze regeling voorziet in een inzet naast de reguliere uitvoeringstaken die op basis van de jaaropdracht worden geprogrammeerd. In de komende jaren zullen de inspanningen die gedaan worden op basis van deze middelen dan ook separaat inzichtelijk worden gemaakt. Het programma is gericht op de versterking van VTH, met inzet via 6 pijlers:

1. Robuuste omgevingsdiensten en financiering
2. Bestuursrechtelijke en strafrechtelijke handhaving en vervolging
3. Informatievoorziening VTH
4. Kennisinfrastructuur en arbeidsmarkt
5. Onafhankelijke uitvoering van toezicht en handhaving
6. Monitoring kwaliteit milieutoezicht

Risicogericht werken

De OD Twente heeft samen met de bevoegd gezagen de afgelopen jaren ingezet op de ontwikkeling van risicogericht werken. Voor toezicht en handhaving is een actuele risicoanalyse aangeschaft en vrijgegeven door het PHO. Deze risicoanalyse wordt in een ICT-omgeving geïmplementeerd die het mogelijk maakt om dynamische elementen toe te voegen. In 2023 heeft de OD Twente onder de vlag van Omgevingsdienst Nederland (ODNL) tevens meegewerkt aan de totstandkoming van de Landelijke Vergunningen Strategie (LVS). Dit is een ICT-tool die statische en dynamische risico's vertaalt naar verschillende toetsniveaus bij het beoordelen van meldingen en vergunningen. Zowel de risicoanalyse als de LVS moeten verder worden doorontwikkeld, geïmplementeerd en geborgd worden binnen de eigen organisatie en worden geïntegreerd in het regionale VTH-beleid.

Daarnaast is het de wens van de OD Twente om ook voor het programma Advies een strategie te ontwikkelen. Dus op welk niveau of diepgang kunnen de verschillende producten binnen Advies worden beoordeeld. Denk hierbij aan een verschil bij advisering op het gebied van externe veiligheid of het beoordelen van een terugkerend evenement. Dit kent andere risico's en daardoor een ander gewenst toetsingsniveau. Voor zowel de doorontwikkeling en implementatie van de risicoanalyse, de LVS en het opstellen van een adviesstrategie wordt komend jaar capaciteit gereserveerd onder paragraaf 5.2 (collectieve werkzaamheden).

ZZS

De afgelopen jaren is het thema Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS) steeds belangrijker geworden. Landelijk is er ook veel aandacht voor PFAS, PFOS en voorbeelden bij de (chemische) industrie. De provincie Overijssel heeft in 2023 een project afgerond rondom ZZS. Dit project voorziet in het uitbreiden en versterken van de kennis rondom dit thema. Niet alleen binnen de provincie maar ook bij de Omgevingsdiensten in Overijssel. Er is een plan van aanpak gemaakt die ook voorziet in kennisopbouw bij de OD Twente en inzicht in de toepassing van ZZS stoffen. Dit is als een apart project opgenomen in hoofdstuk 5.

3. Doelen en prioriteiten

Basis op orde

Gezien de aanhoudende werkdruk vanuit het primaire proces en het mogelijke extra werk dat ontstaat vanuit de inwerkingtreding van de Omgevingswet op 1 januari 2024, is andermaal gekozen om prioriteit te leggen op de 'basis op orde'. Hieronder valt onder andere het wegwerken van de werkvoorraad en datagericht werken.

Los van de inspanningen om de basis op orde te krijgen, zien we toch wel mogelijkheden om via het reguliere werk bij te dragen aan de ambitieonderwerpen. In het geactualiseerde VTH beleid worden deze ambitieonderwerpen omschreven als: veiligheid, ondermijning en gezonde fysieke leefomgeving (asbest, natuur, geluid, geur en luchtkwaliteit). Deze ambitieonderwerpen zullen in 2024 nader uitgewerkt worden met doelen en indicatoren.

Onderwerp	Hoofddoel
Externe Veiligheid	
	Inwoners zijn beschermd tegen externe veiligheidsrisico's die ontstaan bij het opslaan, bewerken en transporteren van gevaarlijke stoffen door bedrijven.
Ondermijning	
	Bonafide partijen zijn preventief beschermd tegen malafide partijen. We voorkomen een waterbedeffect.
Gezonde fysieke leefomgeving	
Asbest	Mens en milieu zijn beschermd tegen gezondheidsschade door asbest.
Luchtkwaliteit en geur	Mens en milieu zijn beschermd tegen gezondheidsrisico's door de uitstoot van fijnstof en geur door activiteiten.
Geluid	Mens en milieu zijn beschermd tegen gezondheidsrisico's door geluid.
Natuur	Beschermen van de biodiversiteit.

De VTH-beleidsdoelen bevatten indicatoren, maar geen streefwaarden, omdat hiervoor nog onvoldoende gegevens bekend zijn. Dit betekent dat in 2024 de nullijn wordt bepaald om vervolgens deze doelen nader te concretiseren. Hierbij is de ambitie om uiteindelijk alle doelen uit het VTH beleid uit te werken, waarbij gefaseerd op onderdelen een start wordt gemaakt. In het kader van de basis op orde, worden in dit UVP 2024 onderstaande doelen vanuit het geactualiseerde VTH-beleid nader uitgewerkt. In het hoofdstuk projecten is capaciteit gereserveerd om alle VTH-beleidsdoelen verder uit te werken, zodat met ingang van 2025 een overzicht is van doelen en indicatoren.

Focuspunten 2024

Voor 2024 worden een aantal prioriteiten gesteld om focus op aan te brengen. Niet aan alle doelen kan tegelijkertijd worden gewerkt. Gekozen is voor de volgende prioriteiten.

Regulier werk: Verbeteren van het naleefgedrag

Doel:

Het algehele naleefgedrag (voor de taken die de OD Twente uitvoert) verhogen.

Activiteiten:

1. Het VTH-beleid benadrukt de sterke wens om naleefgedrag beter in kaart te brengen en hierop in de toekomst te sturen. In 2024 worden de basisgegevens ingericht in het VTH systeem. Dit is het type overtreder (LHSO: goedwillend, moet kunnen, calculerend en bewust) en het aantal opgelegde handhavingsbesluiten. Daarnaast wordt spontaan naleefgedrag globaal gemeten aan de hand van het aantal hercontroles ten opzichte van het aantal uitgevoerde initiële periodieke controles. Inmiddels maakt PDC 2024 ook onderscheid tussen de producttypen Hercontroles (A2.03) en Handhavingscontroles (A2.12). Dit voorkomt dubbelingen bij hercontroles, veroorzaakt door meerdere vervolgccontroles bij hetzelfde bedrijf. De afgelopen jaren zijn de benodigde ervaringscijfers voor deze producttypen opgebouwd en verfijnd.
2. Daarnaast wil de OD Twente inzetten op meer preventieve handhaving om het naleefgedrag te verbeteren. Om dit te bereiken wordt in 2024 een project 'Gedragssturing' geïnitieerd. In dit plan zal een werkwijze worden vastgelegd hoe de OD Twente hier uitvoering aan wil geven.

Indicatoren:

Inzicht in naleefgedrag per bedrijf en branche, plan van aanpak 'Gedragssturing'.

Gezonde fysieke leefomgeving: Verbeteren van de luchtkwaliteit

Doel:

Mens en milieu zijn beschermd tegen gezondheidsrisico's door de uitstoot van o.a. fijnstof en geur door activiteiten.

Activiteiten:

1. De OD Twente zal in 2024 specifieke controles op het gebied van luchtwassers uitvoeren. Een goede werking draagt rechtsreeks bij een betere luchtkwaliteit.
2. Binnen Twente zijn zeven bedrijven die gebruik maken van pentaan of butaan als 'blaasmiddel'. Bij alle zeven bedrijven wordt met vergunningverlening, toezicht en handhaving stapsgewijs gewerkt aan het toepassen van 'Best Beschikbare Technieken' (BBT). Hiermee wordt de uitstoot verminderd.

Indicatoren:

Aantal uitgevoerde controles luchtwassers en inzicht in naleefgedrag. Rapportage over de voortgang bij de aanpak van pentaan/butaan.

Energie en duurzaamheid: Activiteiten verbruiken minder energie en stoten minder CO² uit.

Doel:

Het ontwikkelen van het thema energie en duurzaamheid naar een volwaardig specialisme.

Activiteiten:

1. Het uitvoeren van het projectplan Energie en Duurzaamheid 2023.
2. Het voorbereiden van de nieuwe taak voor Omgevingsdiensten: werk gebonden personenmobiliteit.

4. Programma

Dit programma geeft inzicht in de door de OD Twente uit te voeren taken en werkzaamheden op het gebied van vergunningen evenals toezicht en handhaving voor het komende jaar.

Ondanks de komst van de Omgevingswet met de systematiek van milieubelastende activiteiten (mba), wordt dit jaar voorlopig nog gebruikt gemaakt van het bedrijvenbestand om tot het programma te komen. Dit bestand wordt ingezet in relatie tot de te verwachten producten, te controleren bedrijven en de benodigde tijd en capaciteit die dit gaat kosten. In onderstaande tabel is het bedrijvenbestand van de gemeente Almelo opgenomen.

Bedrijvenbestand gemeente Almelo		
Klasse	Sector	Aantal
III	Type C: vergunningplichtig - IPPC	4
	Type C: vergunningplichtig	40
	Type B: meldingsplichtig	16
	Type A: niet meldingsplichtig	8
II	Type B: meldingsplichtig	620
	Type A: niet meldingsplichtig	37
I	Type B: meldingsplichtig	959
	Type A: niet meldingsplichtig	713
Nog te classificeren		157
Totaal		2554

Aan de hand van de risicoanalyse wordt het programma voor toezicht en handhaving bepaald. Dit programma is hiermee in lijn met de uniforme beleidsdoelen die in Twente zijn vastgesteld.

4.1 Programma Vergunningen

Voor het taakveld vergunningen wordt de vergunningenstrategie gehanteerd. Deze is opgenomen in het uniforme VTH-beleid Twente en in de Nadere uitwerking. Deze strategie biedt de algemene kaders en uitgangspunten voor vergunningverlening en de verschillende keuzemomenten hierin.

De capaciteit die beschikbaar wordt gesteld door de gemeente Almelo wordt ingezet op de werkzaamheden zoals deze in onderstaande tabellen zijn opgenomen. Hierbij wordt aangesloten bij de vigerende PDC (Wabo). Opgemerkt wordt dat het verwachte aantal producten een inschatting betreft die is gebaseerd op aantallen van voorgaande jaren en bekende trends en ontwikkelingen. Het is op voorhand namelijk niet te bepalen hoeveel en welk type vergunningaanvragen / meldingen worden ingediend, dit is immers vraag gestuurd.

Code	Product	Aantal	Kental (uren)	Totaal (uren)
A1.01	Vooroverleg			
A1.01.01	Vooroverleg	10	11	110
A1.02	Melding activiteiten (besluit)			
A1.02.00	Melding activiteitenbesluit	150	9	1350
A1.02.01	Melding besluit lozen buiten inrichtingen	35	9	315
A1.02.02	Melding mobiele puinbreker	3	9	27
A1.03	Omgevingsvergunning regulier			
A1.03.00	Omgevingsvergunning regulier	1	20	20
A1.03.01	Milieu neutraal veranderen	3	20	60
A1.03.02	Omgevingsvergunning beperkte milieutoets (OBM)	3	20	60
A1.03.03	Ambtshalve wijzigen	1	20	20
A1.04	Omgevingsvergunning uitgebreid			
A1.04.00	Omgevingsvergunning uitgebreid	3	45	135

A1.04.01	Oprichtingsvergunning	5	45	225
A1.04.02	Veranderingsvergunning	7	45	315
A1.04.03	Revisievergunning	1	45	45
A1.05	Toets actualisatie vergunningen			
A1.05.00	Toets actualisatie vergunningen	8	20	160
A1.06	(Gedeeltelijk) intrekken omgevingsvergunning			
A1.06.01	(Gedeeltelijk) intrekken omgevingsvergunning regulier	3	10	30
A1.06.02	(Gedeeltelijk) intrekken omgevingsvergunning uitgebreid	1	14	14
A1.07	MER Procedure			
A1.08	(Vormvrije) MER-beoordeling			
A1.08.00	(Vormvrije) MER-beoordeling	4	18	72
A1.09	Maatwerkvoorschriften			
A1.09.00	Maatwerkvoorschriften regulier	9	10	90
A1.09.01	Maatwerkvoorschriften uitgebreid	1	14	14
A1.10	Bodem melding			
A1.10.01	Melding BBK	75	4	300
A1.10.02	BUS-melding	3	7	21
A1.10.03	Melding AMvB bodemenergie	9	8	72
A1.11	Bodembeschikking			
A1.11.00	Beschikking op een saneringsplan		plustaak	
A1.11.03	Beoordelen BUS-evaluatieverslag		plustaak	
A1.11.04	Beschikking evaluatieverslag / Nazorgplan		plustaak	
A1.12	Melding sloop / asbest			
A1.12.02	Melding asbest verwijderen	181	3	543
A1.13	Milieuadvies omgevingsvergunning			
A1.13.01	Milieudeel meervoudige omgevingsvergunning	1	65	65
A1.14	Voorbereiden beschikking hogere grenswaarde			
A1.14.01	Voorbereiden beschikking hogere grenswaarde		plustaak	
A1.15	Ontheffing verbod geluidhinder APV			
A1.15.01	Ontheffing verbod geluidhinder APV		plustaak	
	Totaal benodigde capaciteit	517		4063

De OD Twente verwacht ook in 2024 een hoge werkvoorraad voor het programma Vergunningen als gevolg van de hoge toestroom aanvragen in combinatie met schaarste op de arbeidsmarkt. De komst van de Omgevingswet leidt waarschijnlijk tot meer aanvragen in het eind van 2023, welke nog onder het huidige recht kunnen worden ingediend. De OD Twente probeert deze procedures in de loop van 2024 zo snel mogelijk af te ronden. Voor kleinere procedures zal dit met extra inzet goed mogelijk zijn. Voor de uitgebreide procedures geldt onverminderd dat de stikstofproblematiek zorgt voor complexiteit en vertraging in procedures.

4.2 Programma Toezicht & Handhaving

Voor toezicht en handhaving zijn al geruime tijd strategieën in gebruik. Deze zijn opgenomen in het VTH-beleid Twente en de Nadere uitwerking. Door toezicht te houden wordt gecontroleerd of wordt voldaan aan wet- en regelgeving en vergunningvoorschriften worden nageleefd. Voor de toezichthouders die de controle uitvoeren maakt de toezichtstrategie duidelijk hoe zij hun werk moeten uitvoeren. Ook geeft het inzicht in de verschillende soorten controles. Voor de verschillende soorten controles is aangesloten bij de productindeling in de PDC 2024. Om indien nodig een goede uitvoering te geven aan handhaving, wordt aangesloten bij de Landelijke handhavingstrategie omgevingsrecht (LHSO).

Code	Product	Aantal	Kental (uren)	Totaal (uren)
A2.01	Opleveringscontrole			
A2.01.00	Opleveringscontrole klasse I & II	10	15	150
A2.02	Periodieke controle			
A2.02.00	Periodieke controle klasse I & II	418	11	4598
A2.02.01	Periodieke controle klasse III	20	22	440
A2.03	Hercontrole			
A2.03.00	Hercontrole klasse I & II	151	6	906
A2.03.01	Hercontrole klasse III	12	11	132
A2.03.03	Hercontrole niet inrichting gebonden	-		
A2.04	Aspectcontrole			
A2.04.00	Aspectcontrole	57	8	456
A2.05	Administratieve controle			
A2.05.00	Administratieve controle	85	2	170
A2.05.02	e-MJV beoordelen	3	10	30
A2.06	Administratieve audit			
A2.07	Vrije veld toezicht / Gevelcontrole			
A2.07.00	Vrije veld toezicht / gevelcontrole	8	6	48
A2.08	Klacht / Melding			
A2.08.00	Klacht / Melding	100	4	400
A2.08.01	Ongewoon voorval	3	6	18
A2.09	Bodem toezicht			
A2.09.00	Bodem toezicht	7	5	35
A2.09.01	Toezicht WBB-saneringen	15	7	105
A2.09.02	Toezicht BUS-saneringen	7	7	49
A2.09.03	Toezicht nazorg	10	6	60
A2.09.05	Toezicht melding BBK	52	5	260
A2.09.06	Toezicht melding/vergunning AMvB bodemenergie	8	5	40
A2.10	Toezicht sloop / asbest			
A2.10.01	Toezicht asbest verwijderen	67	5	335
A2.10.03	Toezicht mobiel breken bouw- en sloopafval	2	5	10
A2.12	Handhavingscontrole			
A2.12.00	Handhavingscontrole	20	10	200
		1066		8442
A3.01	Handhavingsverzoek			
A3.01.00	Handhavingsverzoek	5	12	60
A3.02	Handhavingstraject			
A3.02.01	Last onder dwangsom	40	8	320
A3.02.05	Toepassen last onder dwangsom	2	10	20
A3.03	(BOA) Strafrechtelijk onderzoek			
A3.03.00	(BOA) Strafrechtelijk vooronderzoek	20	6	120
A3.03.01	(BOA) Strafrechtelijke handhaving – bsbm	1	9	9
A3.03.02	(BOA) Strafrechtelijke handhaving – proces verbaal	5	26	130
	Totaal benodigde capaciteit	73		659

Aandacht wordt gevraagd voor het structureel hoge aantal handhavingszaken en strafrechtelijke onderzoeken als gevolg van de toepassing van de LHSO. Met deze ontwikkelingen is rekening gehouden in dit UVP middels het ramen van voldoende capaciteit.

4.3 Programma Advies

Naast producten op het gebied van vergunningverlening en toezicht en handhaving, kennen we ook adviesproducten. Deze producten zijn in onderstaande tabel opgenomen. Er wordt aangesloten bij de productindeling van de PDC 2024.

Code	Product	Aantal	Kental (uren)	Totaal (uren)
A4.01	Voorlopige voorziening			
A4.02	Bezwaar			
A4.02.00	Bezwaar	2	32	64
A4.03	Beroep			
A4.03.00	Beroep	2	16	32
A4.04	Advies bij juridische procedures			
A4.04.00	Juridisch advies	3	8	24
A4.05	Advies bodem			
A4.05.00	Bodem advies (extern)		plustaak	
A4.05.02	Beoordelen onderzoeksopzet / vooronderzoek (NEN 5725)	5	6	30
A4.05.03	Beoordelen verkennend bodemonderzoek, nul – eindsituatie	35	8	280
A4.06	Advies externe veiligheid			
A4.06.00	Advies externe veiligheid		plustaak	
A4.07	Advies milieuzonering			
A4.08	Advies geluid			
A4.08.00	Advies geluid (extern)		plustaak	
A4.08.02	Advies geluid APV		plustaak	
A4.08.03	Uitvoering geluidmeting (extern)		plustaak	
A4.08.05	Advies zonebeheer		plustaak	
A4.09	Advies luchtkwaliteit (lucht en geur)			
A4.09.00	Advies luchtkwaliteit (extern)		plustaak	
A4.10	Milieuadvies ruimtelijke ordening			
A4.10.00	Milieuadvies ruimtelijke ordening		plustaak	
A4.11	Advies beleidsontwikkeling milieu			
A4.12	Advies algemeen			
A4.12.00	Advies algemeen		plustaak	
A4.13	Informatieverstrekking			
A4.13.00	Informatieverstrekking algemeen		plustaak	
A4.13.01	Korte vragen opdrachtgever		plustaak	
A4.13.02	Informatieverstrekking bodem		plustaak	
A4.14	Advies flora en fauna			
A4.14.00	Advies flora en fauna		plustaak	
A4.15	Advies energie en duurzaamheid			
A4.16	Integraal Omgevingsadvies			
A4.16.00	Integraal Omgevingsadvies		plustaak	
A4.17	Advies sloop / asbest			
A4.17.00	Advies sloop / asbest	50	3	150
	Totaal benodigde capaciteit	97		580

4.4 Externe Partners

De OD Twente heeft verschillende ketenpartners. Naast de gemeenten en de provincie zijn andere omgevingsdiensten, waterschappen en de Veiligheidsregio de meest relevante.

Intentieovereenkomst waterschappen

De noordoostelijke OD's en waterschappen hebben een structurele samenwerkingsovereenkomst. Hierbinnen worden jaarlijks projecten voorbereid en uitgevoerd op thema's die in deze organisaties spelen. De werkzaamheden worden gecombineerd met reguliere werkzaamheden, waardoor eventuele extra tijdsbesteding relatief beperkt is. Voor 2024 zijn de volgende speerpunten bepaald:

1. ZZS: De provincie Overijssel heeft een plan van aanpak uitgezet. Het doel is om kennis te delen en dat de werkgroep leden van elkaar leren.
2. Vetproblematiek: Het eindrapport wordt begin 2024 vastgesteld met leerpunten.
3. Covergisters: Er zijn analyses gedaan, amfetamines aangetroffen. Er is overleg met het OM. In de projectgroep wordt gedacht over de verdere route in aanpak in 2024.

Veiligheidsregio Twente

Met de Veiligheidsregio Twente vindt frequent overleg plaats op meerdere niveaus. Bij VTH-werkzaamheden met betrekking tot veiligheid wordt advies ingewonnen en waar nodig gezamenlijk opgetrokken. In dit UVP wordt voor het eerst structureel vorm gegeven aan geprioriteerde thema's:

- 1) Omgevingswet: De Veiligheidsregio en OD Twente trekken gezamenlijk op bij de invulling van hun adviserende rol rondom de Omgevingstafel. Met betrekking tot het thema externe veiligheid wordt vooraf afgestemd voordat een advies wordt afgegeven. Daarnaast wordt al samengewerkt rondom de ontwikkeling van 'bouwstenen voor het Omgevingsplan'. Dit wordt gecontinueerd in 2024.
- 2) Toezicht: De Veiligheidsregio en OD Twente gaan in 2024 een project starten rondom thematische controles die nog nader vormgegeven moet worden (brandveiligheid horeca / opslag gevaarlijke stoffen / vuurwerk). Dit project wordt vormgegeven middels de uitvoer van gezamenlijke aspectcontroles bij circa 20 locaties in de regio Twente. Het doel van dit project is om als organisaties nader kennis te maken, werkenderwijs van elkaar te leren en integraal werken te versterken.
- 3) Crisisorganisatie: De OD Twente maakt deel uit van de crisisorganisatie. Bij grotere incidenten worden de 'hoofden milieu' geleverd en vaak wordt expertise op het vakgebied bodem of asbest ingebracht bij kleinere incidenten. De OD Twente organiseert een gezamenlijke bijeenkomst om elkaar nader te leren kennen en te verdiepen op de aspecten die van belang zijn bij een incident, specifiek op milieuthema's.

Ketentoezicht

Het ketentoezicht is door alle Omgevingsdiensten in Gelderland en Overijssel belegd bij de OD Rivierenland. Door de bundeling van capaciteit zijn we in staat om betere analyses van een bepaalde keten te doen. Voor 2024 zijn mestvergisters een speerpunt bij ketentoezicht.

Politie en OM

De OD Twente werkt structureel samen met politie en OM. Dit kan zich uiten in concrete werkzaamheden, waaronder gezamenlijke controles in de regio als onderdeel van de zogenaamde 'MIA-acties'. Het doel is komend jaar om deze MIA-acties structureel te beleggen binnen de organisatie in plaats van incidenteel.

ODNL

De Omgevingsdienst Twente maakt ook onderdeel uit van Omgevingsdiensten NL (ODNL). Hierbinnen wordt samengewerkt op tal van onderdelen. Het interbestuurlijk programma VTH, de ontwikkeling van Landelijke Vergunning Strategie zijn voorbeelden van samenwerkingen.

5 Projecten en collectieve werkzaamheden

In dit hoofdstuk wordt inzicht gegeven in alle lopende projecten en collectieve werkzaamheden waar in 2024 uitvoering aan wordt gegeven door de OD Twente. Hierbij wordt duidelijk onderscheid gemaakt tussen projecten met een begin- en eindpunt enerzijds, en doorlopende collectieve werkzaamheden die ten behoeve van de gehele regio Twente worden uitgevoerd anderzijds. Binnen projecten wordt tevens onderscheid gemaakt tussen regionale projecten en lokale projecten.

De inzet van regionale projecten en collectieve werkzaamheden wordt op basis van werkelijk geschreven uren toegerekend aan de partners op basis van de vaste verdeelsleutel. Extern gefinancierde projecten gaan hierbij niet ten koste van de reguliere capaciteit. Deelnemers kunnen ook capaciteit vrijmaken voor het uitvoeren van lokale projecten. Hiervoor worden geschreven uren direct toegekend aan de desbetreffende partner. Lokale projecten worden dus één op één aan het betreffende bevoegd gezag doorbelast.

5.1 Twentse projecten

In 2024 hanteren we een doorontwikkelde aanpak voor projecten. Hieronder worden de belangrijkste regionale projecten benoemd met een korte samenvatting, de wijze van financiering en een inschatting van de benodigde capaciteit (aantal uren). In de bijlage wordt per project dieper ingegaan op de aanleiding, doelstelling(en) en eventuele bijzonderheden.

Code	Project	Doel	Initiator	Capaciteit (uren)	Financiering	Status/fase
OD1	Omgevingswet	De implementatie van de Omgevingswet	OD	1500	Verdeelsleutel	Realisatiefase
OD2	Energie en duurzaamheid	Uitvoering van het projectplan energie en duurzaamheid 2022-2026.	OD		Extern gefinancierd	Realisatiefase
OD3	SPUK – IBP	Verbeterprogramma met veel deelprojecten t.b.v. de versterking van het VTH stelsel.	OD		Extern gefinancierd	Realisatiefase
OD4	Project lozen buiten inrichtingen	Pilot voor integrale en tijdige afhandeling van lozingsmeldingen en het aanscherpen van toezicht.	OD	200	Verdeelsleutel	Initiatiefase
ODP1	Project ZZS	Zie projectplan Provincie.	OD + Provincie	400	Verdeelsleutel	Initiatiefase
OD5	Gedragssturing	Opzetten van een strategie om gedragssturing in te zetten als preventief toezicht.	OD	600	Verdeelsleutel	Initiatiefase
OD6	Projectmatig werken	OD Twente heeft gebiedskennis in huis en heeft grip op activiteiten.	OD	150	Verdeelsleutel	Uitvoering
Totaal benodigde capaciteit Twente						2850
Benodigde capaciteit voor gemeente Almelo (bijdrage 12,5%)						356

5.2 Collectieve werkzaamheden Twente

Hieronder zijn collectieve werkzaamheden genoemd die de OD Twente uitvoert voor alle partners, maar geen project zijn. Hieronder wordt niet verstaan de interne uren die doorbelast worden naar de producten. Denk aan de uren van administratie of accountmanagement.

Nr.	Collectieve taak	Samenvatting	Capaciteit	Financiering
1	Ontwikkelingen Stikstof	Anticiperen op de laatste ontwikkelingen. Denk hierbij aan inzet rondom het Provinciaal plan landelijk gebied (PPLG), de gebiedsgerichte aanpak en de landelijke beëindigingsregeling veehouderijlocaties (Lbv). Gelet op de dynamiek van dit thema, is niet exact te voorspellen hoeveel inzet dit zal vergen. Wanneer namens een gemeente deelgenomen wordt aan het provinciale project 'gebiedsgerichte aanpak', dan moet dit als apart lokaal project worden ingebracht.	250	Verdeelsleutel
2	Voorzitterschap regionale overleggen	Voor zowel bodem als geluid is de OD Twente gevraagd om beide regionale overleggen voor te zitten.	150	Verdeelsleutel
3	Bodembeleidsagenda	Voorzitten van Kennisplatform Bodem Twente, inclusief het initiëren en uitvoeren van projecten onder de vlag van dit platform.	1000	Verdeelsleutel
4	Ketentoezicht	Uitvoering van deze taak door Omgevingsdienst Rivierenland.	n.v.t.	Gefinancierd via begroting
5	Risicogericht werken	Doorontwikkeling en implementatie van zowel de risicoanalyse, de LVS en een adviesstrategie.	800	Verdeelsleutel
5	Ontwikkelen beleidsdoelen	De VTH-doelen zijn in het beleid vastgelegd. De OD Twente en bevoegd gezagen gaan gezamenlijk invulling geven aan de manier waarop deze doelen bereikt kunnen worden. Hiervoor is het nodig dat activiteiten (bijvoorbeeld projecten, werkzaamheden of controles), indicatoren en streefwaarden goed worden gedefinieerd en vastgelegd, wanneer deze bijdragen aan deze doelen.	200	Verdeelsleutel
Totaal benodigde capaciteit Twente				2.400
Totaal benodigde capaciteit voor gemeente Almelo (bijdrage 12,5%)				300

5.3 Lokale projecten

Project	Status	Rol OD Twente	Capaciteit
Vervolg project Prinses Amaliaplein	In uitvoering.	Het uitoefenen van horecatoezicht.	40
Gebiedsgerichte inzet conform Omgevingswet	In voorbereiding.	Het uitoefenen van milieutoezicht als onderdeel van integraal toezicht.	120
Toezicht energielabel C voor kantoren	In voorbereiding.	n.t.b.	p.m.
Totaal benodigde capaciteit			160

6 Afwijkingen en risico's

De gezamenlijke basis voor de opzet van dit programma wordt gevormd door het uniforme VTH-beleid Twente, de vigerende risicoanalyse Twente en de productindeling van de PDC 2024. Vanwege de autonomie van bestuursorganen bij uitvoering van VTH-taken, is het tot op zekere hoogte mogelijk om van deze gezamenlijke basis gemotiveerd af te wijken. VTH-taken kunnen lokaal intensiever of juist minder intensief worden uitgevoerd. In dat geval worden in het programma bestuurlijk prioriteiten gesteld. Bij een lager niveau van uitvoering worden de consequenties en risico's van de keuze duidelijk gemotiveerd.

De rode draad in ons VTH-beleid is dat de inschatting van risico's voor de leefomgeving doorslaggevend is voor de prioriteiten die wij stellen bij het stimuleren en/of afdwingen van het naleefgedrag. Omdat capaciteit beperkt beschikbaar is, kunnen we niet op alles inzetten en geven we prioriteit aan de thema's en gevallen waarin de risico's van niet naleving (kans maal effect) het grootst zijn. Dit betekent dat niet alles getoetst en/of gecontroleerd wordt. Incidenten kunnen zich voordoen, mogelijk juist ook op de terreinen en onderdelen die minder prioriteit hebben gekregen.

- **Verminderd toezicht: Geen regulier milieutoezicht bij bedrijven in de lichtste milieuklasse (klasse I, type A)**

Het milieutoezicht wordt conform de vastgestelde risicoanalyse uitgevoerd, met uitzondering van de lichtste milieuklasse. Dit zijn de klasse I, type A bedrijven. Bij deze categorie bedrijven hebben de bedrijfsactiviteiten weinig invloed op het milieu. Voorbeelden van deze bedrijven zijn kantoren, banken en peuterspeelzalen. De bedrijven zijn niet meldings- of vergunningplichtig, maar moeten zich wel aan regels houden. Vanwege het ontbreken van de meldings- of vergunningplicht is er ook geen actueel overzicht van deze klasse. Het milieubelang van deze categorie bedrijven is gering. Daarom wordt afgeweken van de risicoanalyse. Een groot aantal Twentse gemeenten oefent vanwege de beperkte milieurisico's geen reguliere controles meer uit in deze klasse. In lijn met andere Twentse gemeenten worden in 2024 geen reguliere milieucontroles in deze categorie uitgevoerd. Wel wordt opgetreden naar aanleiding van klachten of verzoeken om handhaving. Vanwege de relatief geringe invloed op het milieu is besloten om op dit onderdeel af te wijken van de risicoanalyse.

- **Versterkt toezicht: Jaarlijks toezicht bij vuurwerkverkooppunten**

Op basis van de risicoanalyse worden de vuurwerkopslagen en –verkooppunten periodiek gecontroleerd. De lage toezichtfrequentie uit de risicoanalyse sluit naar ons oordeel niet aan bij de risico's omtrent opslag en verkoop van vuurwerk. In afwijking van de risicoanalyse wordt besloten om jaarlijks toezicht te houden bij de verkooppunten van vuurwerk. Deze inzet is meegenomen in het reguliere controleprogramma.

Risico's OD Twente

De realisatie van het Twentebrede UVP 2024 kent een aantal risico's:

- **Omgevingswet**

De invoering van de Omgevingswet is een onzekere factor. Blijven de landelijke ICT systemen werken, hoeveel vergunningen of meldingen komen binnen en hoeveel tijd kosten de nieuwe producten? In de voorjaarsrapportage zal gerapporteerd worden over de stand van zaken en eventueel genomen beheersmaatregelen.

- **Arbeidsmarkt**

In 2024 is met de nieuwe begroting extra ruimte voor formatie. Dit is goed nieuws, maar het is onzeker in welke mate de OD Twente in staat is dit vanaf begin 2024 volledig te bezetten met kwalitatief goed personeel. In het najaar 2023 is begonnen met een wervingscampagne, maar de krapte op de arbeidsmarkt doet zich in alle sectoren gelden. Er bestaat een kans op onderuitputting.

7 Uitvoeringsorganisatie & bedrijfsvoering

De OD Twente moet als uitvoeringsorganisatie met bedrijfsvoering voldoen ten aanzien van haar organisatie, borging van middelen, monitoring en rapportage. De uitvoeringsorganisatie dient zodanig ingericht te zijn dat een goede uitvoering van het VTH-beleid, inclusief de nadere uitwerking en programma gewaarborgd is. Per element is aangegeven hoe hier uitvoering aan wordt gegeven.

Omschrijving	Toelichting
Organisatie	
De bestuursorganen richten hun organisatie zodanig in dat een goede uitvoering van het uitvoerings- en handhavingsbeleid, en de uitvoeringsprogramma's, gewaarborgd is.	Via een governance is geborgd dat de beleids- en uitvoeringscyclus zowel bestuurlijk als ambtelijk wordt opgepakt door zowel de bevoegd gezagen als de OD Twente. Tevens zijn de afspraken vastgelegd in de GR, DVO's en het bedrijfsplan.
De bestuursorganen dragen er in ieder geval zorg voor dat: a) De personeelsformatie ten behoeve van de uitvoering en de handhaving en de bij de onderscheiden functies behorende taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden worden vastgelegd. b) Vergunningverleners niet worden belast met het toezicht op naleving en het voorbereiden of uitvoeren van bestuurlijke sancties. c) Toezichthouders niet voortdurend worden belast met het uitoefenen van toezicht op de naleving met betrekking tot dezelfde inrichting. d) De organisatie van de bestuursorganen en van de Omgevingsdienst ook buiten de gebruikelijke kantooruren bereikbaar en beschikbaar is.	Bevoegdheden, taken en verantwoordelijken zijn beschreven in de functieomschrijvingen. Er geldt een functiescheiding op persoonsniveau tussen vergunningverlening enerzijds en toezicht en handhaving anderzijds. Voor de specialismen en juridische deskundigheden geldt een scheiding op objectniveau.
De bestuursorganen dragen tevens zorg voor: a) Een beschrijving van de werkprocessen, de procedures en de bijbehorende informatievoorziening inzake de uitvoerings- en handhavingstaken en het voorbereiden, geven en uitvoeren van bestuurlijke sancties wordt vastgesteld. b) Dat uit te voeren werkzaamheden plaatsvinden overeenkomstig deze beschrijving.	- In de werkprocessen staat beschreven op welke wijze vergunningverleners, toezichthouder, handhavers en adviseurs hun werkzaamheden uitvoeren. Deze staan in Wiki 360 (kwaliteitssysteem). - Er wordt een kwaliteitsplan opgesteld waarin de uitvoeringskwaliteit wordt geborgd. Elementen hierin worden getoetst o.a. door het uitvoeren van audits.
Borging van middelen	
De bestuursorganen dragen er zorg voor dat: a) De voor het bereiken van de gestelde doelen en de voor het uitvoeren van de daarin bedoelde activiteiten benodigde en beschikbare financiële en personele middelen inzichtelijk worden gemaakt en in de begroting van de rechtspersonen en van de Omgevingsdienst worden gewaarborgd. b) De wijze van berekening van de benodigde financiële en personele middelen inzichtelijk wordt gemaakt. c) Voor de uitvoering van de uitvoeringsprogramma's voldoende financiële en personele middelen beschikbaar zijn en dat deze middelen zo nodig worden aangevuld of de uitvoeringsprogramma's zo nodig worden aangepast.	- Borging vindt plaats middels de jaarlijkse Programmabegrotingen, waarin per programma en deelnemer de middelen in beeld worden gebracht - Er wordt gewerkt met een PDC en in 2024 wordt deze omgezet naar de Ow, waarin producten, kengetallen per product en projecten een belangrijke basis vormen voor deze berekening - Voor het eerst wordt inzichtelijk gemaakt op Twents niveau welke inzet de OD Twente gaat uitvoeren in 2024 waarbij capaciteit en middelen meegenomen worden.
Monitoring	

De bestuursorganen bewaken resultaten en voortgang van: a) Het bereiken van de krachten die leden gestelde doelen. b) De uitvoering van de uitvoeringsprogramma's.	Er wordt 4 en 8 maandelijks gerapporteerd over de voortgang. In 2024 gaan we de monitoring inrichten om ook inzichtelijk te maken welke bijdrage is geleverd aan de gestelde doelen.
De bestuursorganen dragen zorg voor de registratie van gegevens die zijn verkregen in het kader van de uitvoering en handhaving.	Betreft de vastlegging middels het zaaksysteem PowerBrowser en ondersteunende applicaties. Het archief VTH is per deelnemer afgestemd.
Rapportage	
De bestuursorganen rapporteren periodiek over: a) Het bereiken van de krachten die leden gestelde doelen. b) De uitvoering van de voorgenomen activiteiten in verhouding tot de prioriteitenstelling c) De uitvoering van de afspraken	Monitoring en jaarverslag. Jaarverslag en 4- en 8-maandenrapportages. Jaarverslag en 4- en 8-maandenrapportages.
De bestuursorganen evalueren jaarlijks of de activiteiten die zijn opgenomen in de uitvoeringsprogramma's zijn uitgevoerd en in hoeverre deze activiteiten hebben bijgedragen aan het bereiken van de gestelde doelen.	Betreft de jaarlijkse rapportage middels het Jaarverslag VTH. Het doorontwikkelen van gestelde doelen wordt in 2024 gezamenlijk vormgegeven.
B&W en GS delen de rapportage mee aan de gemeenteraad en provinciale staten.	Betreft de jaarlijkse aanbieding van het Jaarverslag.
Verplichte aansluiting Inspectieview Milieu	
Verplichte aansluiting Inspectieview Milieu.	De verplichte aansluiting op Inspectieview Milieu is gerealiseerd middels deelname aan I-GO (Gelderse Omgevingsdiensten).

Bijlage 1: Projecten

OD1	Omgevingswet
Doel	De voorbereiding en implementatie van de nieuwe Omgevingswet per 1 januari 2024.
Beschrijving project	De OD Twente moet gereed zijn om de Omgevingswet vanaf 1 januari 2024 uit te kunnen voeren. Hierbij is het belangrijk dat niet alleen de interne organisatie gereed is, maar ook de afspraken met ketenpartners moeten zijn gemaakt.
Subdoelen/uit te voeren stappen	- <u>ICT</u>: Klaar zijn voor de aansluiting op het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) en het berichtenverkeer ingeregeld. - <u>Processen</u>: Nieuwe PDC 2024 en zaaktypen gekoppeld in WIKI en zaakstelsel. Inrichting conform nieuwe wettelijke termijnen. - <u>Werkafspraken</u>: Interne werkafspraken worden vastgelegd. Externe afspraken met ketenpartners zijn bekend en worden toegepast. - <u>Opleiden</u>: Medewerkers zijn voldoende opgeleid om te kunnen starten met de nieuwe producten. Dit geldt zowel voor inhoudelijke (wet-technische) kennis als voor kennis van de nieuwe werkwijze.
Aanvullende informatie	Samen met alle ketenpartners staan we voor een grote uitdaging. Elke organisatie heeft zijn eigen opgaven en voor de meervoudige producten zijn goede ketenafspraken met elkaar van groot belang. Een voorbeeld hiervan is ook de Twente Omgevingstafel (OTT).
Initiator(s)	Omgevingsdienst Twente.
Betrokken partijen	Alle bevoegd gezagen, ketenpartners en wettelijke adviseurs.
Capaciteit (uren)	Er wordt 1500 uur gereserveerd voor projectleiding en overhead. Verder zal het primair proces ook extra uren kwijt zijn bij het inwerken. Dit laatste is niet apart geraamd.
Soort financiering	De overhead en projecturen worden via de verdeelsleutel doorbelast aan de bevoegd gezagen.
Status/fase project	Realisatiefase.

OD2	Energie en duurzaamheid
Doel	Het ontwikkelen van en volwaardig specialisme energie en duurzaamheid.
Beschrijving project	Er zijn de laatste jaren verschillende subsidies verstrekt aan de OD Twente om extra aandacht te schenken aan energie en duurzaamheid. De subsidies zijn gebundeld in één projectplan, met als doel om van het thema een volwaardig specialisme te maken waardoor energie en duurzaamheid op termijn integraal onderdeel uitmaakt van het takenpakket van de OD Twente.
Subdoelen/uit te voeren stappen	Zie projectplan Energie en Duurzaamheid 2023-2026.
Aanvullende informatie	Zie projectplan Energie en Duurzaamheid 2023-2026.
Initiator(s)	Omgevingsdienst Twente.
Betrokken partijen	Alle bevoegd gezagen en subsidieverstrekkers.
Capaciteit (uren)	Zie projectplan Energie en Duurzaamheid 2023-2026.
Soort financiering	Extern gefinancierd.
Status/fase project	Realisatiefase.

OD3	SPUK IBP-VTH
Doel	De specifieke uitkering Interbestuurlijk Programma Vergunning, Toezicht en Handhaving (SPUK IBP) heeft als doel om een impuls te geven aan de versterking van het VTH stelsel.
Beschrijving project	Het IBP-VTH is voortgekomen uit het laatste rapport van de commissie van Aartsen. Het kent aanbevelingen om het VTH stelsel te verbeteren. Deze aanbevelingen zijn vertaald in 6 pijlers: 1) Robuuste Omgevingsdiensten en financiering 2) Bestuursrechtelijke en strafrechtelijke handhaving en vervolging 3) Informatievoorziening VTH 4) Kennisinfrastructuur 5) Onafhankelijke uitvoering van toezicht en handhaving 6) Monitoring kwaliteit milieutoezicht Voor meer informatie zie deze link.
Subdoelen/uit te voeren stappen	- <u>ICT</u>: Klaar zijn voor de aansluiting op het DSO en het berichtenverkeer ingeregeld. - <u>Processen</u>: Nieuwe PDC 2024 en zaaktypen gekoppeld in WIKI en zaaksysteem. Inrichting conform nieuwe wettelijke termijnen. - <u>Werkafspraken</u>: Interne werkafspraken worden vastgelegd. Externe afspraken met ketenpartners zijn bekend en worden toegepast. - <u>Opleiden</u>: Medewerkers zijn voldoende opgeleid om te kunnen starten met de nieuwe producten. Dit geldt zowel voor inhoudelijke (wet-technische) kennis als voor kennis van de nieuwe werkwijze.
Aanvullende informatie	De OD Twente heeft een subsidieaanvraag gedaan voor deelname aan de SPUK IBP-VTH. De OD Twente draagt hierdoor bij aan verschillende pijlers en krijgt de kosten hiervoor vergoed van het ministerie van IenW.
Initiator(s)	Ministerie van IenW.
Betrokken partijen	Ministerie van IenW, OD Twente, enkele gemeenten en de provincie Overijssel.
Capaciteit (uren)	Zie SPUK aanvraag.
Soort financiering	Extern gefinancierd.
Status/fase project	Realisatiefase.

OD4	Project lozen buiten inrichtingen
Doel	Het opstarten van een pilot lozen buiten inrichtingen waarin lozingsmeldingen tijdig, correct en integraal worden behandeld en toezicht op deze lozingsmeldingen wordt aangescherpt.
Beschrijving project	Uit landelijke rapporten blijkt dat de waterkwaliteit in Nederland achteruit loopt, waarbij wordt gewaarschuwd voor een 'stikstofcrisis 2.0' voor water. Eén van de risico's hierbij is verspreiding van chemische stoffen in het water als gevolg van lozingen. Des te belangrijker is om lozingsmeldingen tijdig, correct en integraal te behandelen en toezicht hierop aan te scherpen.
Subdoelen/uit te voeren stappen	- <u>Processen</u>: Intern worden lozingsmeldingen tijdig, correct en eenduidig afgehandeld. Er wordt tevens actief toezicht gehouden op lozingen, waarmee het tijdig melden en goed naleefgedrag door bedrijven wordt gestimuleerd. - <u>Werkafspraken</u>: Met gemeenten wordt geborgd dat lozingsmeldingen tijdig worden doorgezet. Daarnaast worden de lijnen met gemeenten en Waterschappen verkort om tijdige lozingsadviezen te ontvangen. - <u>Opleiding</u>: Bestaande en nieuwe medewerkers worden bekend gemaakt met de nieuwe werkwijze en de relevante wet- en regelgeving.
Aanvullende informatie	Gezien de korte afhandelingstermijnen van de meeste lozingsmeldingen (5 dagen) is het intern en extern inrichten van ICT, processen en werkafspraken tussen de OD Twente en haar (keten)partners van groot belang. Het aanscherpen van toezicht kan daarnaast leiden tot een toename in het aantal lozingsmeldingen en het bijbehorend aantal bodemadviezen en maatwerkvoorschriften, indien van toepassing.
Initiator(s)	Omgevingsdienst Twente.
Betrokken partijen	Alle bevoegde gezagen en het waterschap Vechtstromen.
Capaciteit (uren)	Er wordt 200 uur gereserveerd voor projectleiding. Verder zal het primair proces ook extra uren kwijt zijn bij het inwerken en mogelijke toename in productie. Dit laatste is niet apart geraamd.
Soort financiering	De projecturen worden via de verdeelsleutel doorbelast aan de bevoegd gezagen.
Status/fase project	Initiatiefase.

ODP1	Project ZZS
Doel	De provincie Overijssel heeft het initiatief genomen om een aanpak op te stellen om het thema Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS) op de kaart te zetten.
Beschrijving project	Het provinciale project heeft een plan van aanpak opgeleverd. Hierin vragen ze de Omgevingsdiensten om ook een aantal taken op te pakken. Het project richt zich op het verbreden van kennis en het in kaart brengen van de ZZS stoffen die in Overijssel voorkomen.
Subdoelen/uit te voeren stappen	Zie apart projectplan provincie Overijssel.
Aanvullende informatie	N.v.t.
Initiator(s)	Provincie Overijssel.
Betrokken partijen	Provincie Overijssel en OD Twente.
Capaciteit (uren)	Prognose van 400 uur aan medewerkers uit het primair proces. Dit wordt binnen de bestaande uren ingezet, omdat het samenloopt met reguliere werkzaamheden bij bijvoorbeeld vergunningverlening.
Soort financiering	De overhead en projecturen worden door de provincie bekostigd. De uren uit het primair proces van de OD Twente worden via de verdeelsleutel doorbelast aan de bevoegd gezagen.
Status/fase project	Realisatiefase.

OD5	Gedragsturing
Doel	Het implementeren van interne en externe gedragsturing als instrument om gewenst gedrag te stimuleren en ongewenst gedrag te voorkomen.
Beschrijving project	De Commissie van Aartsen stelt dat regulier toezicht via periodieke controles lang niet altijd het gewenste effect heeft op naleefgedrag. Eén van de verklaringen hiervoor is dat controles slechts momentopnames zijn, waarbij enkel wordt geconstateerd dát een overtreding gemaakt wordt, maar niet waarom deze overtreding wordt gemaakt. Een onderzoek naar de oorzaken van gedrag biedt kansrijke mogelijkheden om ongewenst gedrag te voorkomen en gewenst gedrag te stimuleren.
Subdoelen/uit te voeren stappen	- Het in kaart brengen van mogelijke gedragsturingsinstrumenten. - Kijken naar de combinatie van branche/themagericht werken en doelgerichte gedragsturingscampagnes. - Gedragsturing structureel implementeren in onze VTH-dienstverlening.
Aanvullende informatie	Dit project zit momenteel in de beginfase. Hierin wordt een uitgebreid plan van aanpak ontwikkeld die in de loop van 2024 zal worden uitgevoerd. Het project zal in deelfases uitgevoerd gaan worden.
Initiator(s)	OD Twente.
Betrokken partijen	OD Twente en ODNL.
Capaciteit (uren)	400
Soort financiering	Verdeelsleutel.
Status/fase project	Initiatiefase.